

Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
Intern verzelfstandigd agentschap met
rechtspersoonlijkheid
T.a.v. dhr. James Van Casteren
Marie-Elisabeth Belpairegebouw
Simon Bolivarlaan 17 bus 320
1000 Brussel

Uw aanvraag van
02.07, ontvangen op
27.08. en bijkomende
info van 23.09.2024

Uw kenmerk:
-

Ons kenmerk:
2024.0654

Bijlage(n):
-

Voorafgaande beslissing

Betreft: Kosten eigen aan de werkgever

Aanvrager :

**Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, Intern verzelfstandigd
agentschap met rechtspersoonlijkheid
Marie-Elisabeth Belpairegebouw
Simon Bolivarlaan 17 bus 320
1000 Brussel**

KBO : 0887.164.275

Geachte,

Uw als referte vermelde aanvraag strekt ertoe om een voorafgaande beslissing te bekomen overeenkomstig artikel 20 en volgende van de Wet van 24 december 2002 tot wijziging van de vennootschapsregeling inzake inkomstenbelastingen en tot instelling van een systeem van voorafgaande beslissingen in fiscale zaken.

Sven Hellebosch / Jan-Klaas Gillis

Dossierverantwoordelijke / Coördinator

Koning Albert II Laan 33 – bus 026 1030 Brussel

•Tel.: +32 (0)257 938 18 / +32 (0)257 819 84

•E-mail: sven.hellebosch@minfin.fed.be / janklaas.gillis@minfin.fed.be

Raadpleeg uw online dossier op
www.myminfin.be

I. VRAAG

1. De aanvraag strekt er toe te vernemen of een voorafgaande beslissing kan worden bekomen met betrekking tot de toekenning van vergoedingen als terugbetaling van kosten eigen aan de werkgever krachtens artikel 31, tweede lid, 1° *in fine* van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92) en dit vanaf 1 juli 2024.
2. Meer bepaald wenst men de bevestiging te bekomen dat de vergoedingen die een Multifunctioneel Centrum (MFC) toekent aan een gezinshuisouder voor de tegemoetkoming in de uitgaven die de gezinshuisouder maakt voor het verblijf en de zorg van een minderjarige persoon met een handicap niet als beroepsinkomsten worden beschouwd en dus vrij zijn van belastingen.

II. BESCHRIJVING VAN DE VERRICHTING

II.A. Inleiding

3. Op 3 mei 2024 keurde de Vlaamse Regering - binnen haar bevoegdheid betreffende de bijstand aan personen - definitief een wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering houdende erkenning en subsidiëring van multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap van 26 februari 2016 goed. Dit besluit regelt onder meer de erkenning, kwaliteit en subsidiëring van een nieuwe opvangvorm voor kinderen met een handicap: de gezinshuizen. De financiering van een gezinshuis bestaat uit verschillende componenten:
  - 3.1. de begeleidings- en werkingskosten voor de organisatie die de gezinshuisouders tewerkstelt;
  - 3.2. het loon van de gezinshuisouder;
  - 3.3. en de onkostenvergoeding voor de kosten die de gezinshuisouder maakt voor de kinderen die hij in zijn gezin opvangt.
4. Het is duidelijk dat het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH), het overheidsagentschap dat instaat voor de erkenning, subsidiëring en opvolging van de MFC, niet functioneert als werkgever van de gezinshuisouders, maar als erkennende en subsidiërende instantie voor private organisaties, rechtspersonen zonder winstoogmerk, die in uitvoering van hun erkenning gezinshuisouders kunnen werven.
5. In september 2023 verkreeg het Agentschap Opgroeien Regie in het kader van gezinshuizen die worden ingericht via door het Agentschap Opgroeien Regie erkende en gesubsidieerde organisaties een positieve beslissing voor een periode van 5 jaar (kenmerk 2023.0583). Om gelijkaardige ondersteuning voor kinderen met een handicap door een gezinshuis mogelijk te maken, werd een gelijkaardige regelgeving uitgewerkt voor de MFC, die worden erkend en gesubsidieerd door het VAPH.

II.B. Het concept "Gezinshuizen"

6. In uitvoering van het Vlaamse Regeerakkoord heeft het agentschap Opgroeien Regie de voorbije periode het proefproject 'Simba' van de vzw SOS Kinderdorpen intensief opgevolgd en geëvalueerd. Daarnaast heeft men ook andere, internationale modellen tegen het licht gehouden. Dat heeft geleid tot het concept van gezinshuizen.
7. Aangezien het VAPH instaat voor de erkenning en subsidiëring van voorzieningen die minderjarigen met een handicap ondersteunen, namelijk de MFC, bekeek het VAPH in overleg met agentschap Opgroeien Regie hoe dit concept ook aangeboden kan worden door deze MFC.
8. Opvang in een gezinscontext – zowel dag-, nacht- als gecombineerde opvang – is op zich geen nieuw gegeven. Kinderopvang en pleegzorg zijn bekende, klassieke voorbeelden.
9. Vanuit de overtuiging dat minderjarigen best in een gezinssituatie kunnen opgroeien, ook in die situaties waar minderjarigen niet thuis kunnen wonen en er sprake is van een handicap, werd, ondersteund door wetenschappelijke inzichten, de voorbije jaren sterk ingezet op een verdieping en verbreding van dergelijke hulpverleningsvormen:
  - 9.1. het pleegzorgaanbod werd gedifferentieerd en er kwam een statuut voor de pleegzorger;
  - 9.2. in de praktijk ontstonden initiatieven die zich richten op kleinschalige, gezinsbenaderende opvang.
10. Een proefproject van het Agentschap Opgroeien Regie leverde essentiële inzichten over de inhoudelijke en organisatorische kernaspecten van dergelijke gezinshuizen. Verdere intensieve contacten met (internationale) experts en discussies met praktijkwerkers leidden tot de ontwikkeling van het concept gezinshuizen.
11. Op 20.12.2021 lanceerde de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en Opgroeien een oproep naar de jeugdhulpvoorzieningen, erkend en gesubsidieerd door het Agentschap Opgroeien Regie, om op vrijwillige basis voorstellen te doen tot reconversie van hun dienstverlening om via sociaal ondernemerschap in een gedeelde verantwoordelijkheid kwaliteitsvolle zorg op maat te organiseren onder meer door bestaande capaciteit om te bouwen naar gezinshuizen.
12. De ambitie om de werkvorm gezinshuizen breder ingang te doen vinden, is gestoeld op een aantal Vlaamse en internationale denkoefeningen en beleidsintenties.

II.C. Gezinshuisouder als werknemer van een MFC

13. In een gezinshuis wonen gezinshuisouders met meerdere – al dan niet op beslissing van een jeugdrechter – uithuisgeplaatste minderjarigen met een handicap en soms ook eigen minderjarigen of pleegminderjarigen samen. Het aantal minderjarigen dat in een gezinshuis wordt opgevangen, bedraagt maximaal zes. Dit aantal kan variëren afhankelijk van de

situatie en de draagkracht van de gezinshuisouder en van de complexiteit van de problematieken van de minderjarigen en jongeren. Minstens één van de gezinshuisouders is een 'professionele beroepsopvoeder' die in dienstverband via een overeenkomst voor huisarbeid werkt voor een MFC, die de gezinshuisouders aanwerft en begeleidt.

14. Van een gezinshuisouder worden specifieke competenties en professionaliteit verwacht om met bepaalde problematieken om te gaan, niet in het minst de specifieke ondersteuningsnoden voortkomend vanuit de handicap, een mogelijke complexiteit inzake problemen van de minderjarigen en dit in relatie tot de context van de jongeren die instromen in een gezinshuis. Bij voorkeur hebben de kandidaten een menswetenschappelijk diploma, minimaal van een bachelor niveau, of kunnen ze voldoende relevante beroepservaring voorleggen. Een gezinshuisouder wordt geselecteerd op basis van een onderbouwd screeningsproces waarbij rekening gehouden wordt met aanwezige competenties, materiële mogelijkheden, alsook met een aantal persoonlijkheidskenmerken.
15. De gezinshuisouders zullen voltijds contractueel verbonden zijn met, en in loondienst staan van een MFC, die door het VAPH erkend en gesubsidieerd zal worden voor het organiseren van gezinshuizen.
16. Concreet zorgt het MFC voor een kwaliteitsvolle werving, begeleiding en ondersteuning van de gezinshuisouders onder meer via:
  - 16.1. een onderbouwde werving, selectie en matching;
  - 16.2. professionaliserings- en intervisiemogelijkheden voor de gezinshuisouders;
  - 16.3. ondersteuning van gezinshuisouders in functie van het aanleveren van materiaal over het individueel functioneren van de minderjarigen en de samenwerking/band met de ouders in functie van een kwaliteitsvolle handelingsplanning en evaluatie;
  - 16.4. faciliteren van contacten tussen gezinshuisouders onderling in functie van ervaringsuitwisseling en contacten met pleegzorg of meer gespecialiseerde diensten, die een rol kunnen spelen in de begeleiding;
  - 16.5. ondersteuning van een constructieve samenwerkingsrelatie met de minderjarigen en hun biologische ouders of opvoedingsverantwoordelijken en context;
  - 16.6. het organiseren van backup-mogelijkheden tussen gezinshuisouders of in relatie tot de moederorganisatie.
17. Het MFC is inhoudelijk en administratief 'eigenaar' van het cliëntdossier en is eindverantwoordelijk voor de geleverde kwaliteit en de geleverde resultaten van de gezinshuisouders.
18. Deze werkgever is op zijn beurt actief in een netwerk van een of meerdere MFC en voorzieningen erkend en gesubsidieerd door het Agentschap Opgroeien Regie, de pleegzorgdienst, andere mogelijke organisaties die samen bekijken hoe de werving, selectie, matching en ondersteuning van de gezinshuisouders op allerlei vlakken georganiseerd wordt. Dat volume is belangrijk om:

- 18.1. een te grote kwetsbaarheid van de personeelsequipe te vermijden, bij bv. uitval;
- 18.2. expertise en kennis op te kunnen bouwen;
- 18.3. een schaalgrootte te creëren die het mogelijk maakt het voortraject van werving, selectie en matching, de intervisie tussen de gezinsouders, maar ook de residentiële hub op een kwaliteitsvolle en efficiënte manier te organiseren;
- 18.4. een lerend netwerk van gezinshuisouders te kunnen organiseren.

II.D. Financiering hulpverleningsvorm "Gezinshuizen"

19. De financiering van de hulpverleningsvorm gezinshuizen bestaat uit vier componenten:

- 19.1. het inkomen van de gezinshuisouder;
- 19.2. een subsidie voor zakgeld (voor minderjarigen met een handicap die niet-vrijwillig verblijven);
- 19.3. een begeleidings- en ondersteuningskost vanuit het MFC (werkgever);
- 19.4. een (forfaitaire) kostenvergoeding aan de gezinshuisouder voor de kosten voor de minderjarigen.

20. De Vlaamse Regering bepaalt dat het MFC vanuit zijn werkingssubsidies een kostenvergoeding betaalt aan de gezinshuisouder. De Vlaamse Regering verduidelijkt in regelgeving eveneens dat deze kostenvergoeding uitsluitend bestemd is als tegemoetkoming in de uitgaven die een gezinshuisouder maakt voor het verblijf en de zorg van de minderjarige persoon met een handicap¹.

21. Dat deze subsidie voor werkingmiddelen, die een MFC moet aanwenden om in een kostenvergoeding voor de gezinshuisouder te voorzien, geen loon of personeelskost is, wordt ook verduidelijkt door een passage in de regelgeving. Een MFC kan een deel van zijn personeelsmiddelen omzetten naar werkingmiddelen, dit na collectief overleg en na overleg met de werknemersvertegenwoordiging, maar deze werkingmiddelen mogen dan niet aangewend worden voor reservevorming of voor de aanwerving van personeel of voor de vergoeding van eigen personeelskosten.

II.E. Toepassing kostenvergoeding

22. Het VAPH legt per MFC in de erkenning volgende subsidies vast:

- 22.1. de personeelsmiddelen (in personeelspunten);
- 22.2. de werkingssubsidies (in EUR);
- 22.3. de werkingssubsidie voor vervoer (in EUR, en dit voor een aantal MFC).

23. Het organiseren van een gezinshuis wijzigt niets aan deze subsidie.

---

¹ Artikel 5/3, § 1, 6° van het Besluit van de Vlaamse Regering houdende erkenning en subsidiëring van multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap dd. 26.02.2016 ingevoegd bij artikel 3 van het Besluit van de Vlaamse Regering dd. 03.05.2024 tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 26.02.2016 houdende erkenning en subsidiëring van multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap.

24. De Vlaamse Regering bepaalt in regelgeving de hoogte van het loon van de gezinshuisouder (in personeelspunten). Dit loon betaalt een MFC vanuit de personeelsmiddelen in de erkenning. Daarnaast heeft een MFC enige beleidsruimte rond het aanwenden van de werkingssubsidie. Deze werkingssubsidie wordt aangewend voor de algemene werking van de voorziening, en dit omvat ook kosten die voortkomen uit de ondersteuning van minderjarigen. Dit betekent niet dat een MFC alle (opvoedings)kosten van deze minderjarigen opneemt, maar men kan er - binnen de grenzen van de regelgeving - een beleid rond voeren. Dit principe wordt ook toegepast in het organiseren van deze ondersteuning via een gezinshuis.
25. Regelgeving bepaalt dat het MFC in de arbeidsovereenkomst met de gezinshuisouder o.a. afspraken opneemt rond de kostenvergoeding als tegemoetkoming in de uitgaven die een gezinshuisouder maakt voor het verblijf en de zorg van de minderjarige persoon met een handicap.

II.F. Door de onkostenvergoeding gedekte kosten

26. De kostenvergoeding betreft een vergoeding voor de dagdagelijkse kosten die worden gemaakt voor de directe zorg van een minderjarige die in een gezinshuis wordt opgevangen.
27. Dit kan onder meer de kosten omvatten voor :
  - 27.1. voeding;
  - 27.2. alledaagse (medische) verzorging en hygiëne;
  - 27.3. kledij;
  - 27.4. school;
  - 27.5. vrijetijdsbesteding;
  - 27.6. lidmaatschap bij sportclubs;
  - 27.7. hobby's, speelgoed;
  - 27.8. uitstappen, vakantie(kampen).
28. Het VAPH legt zelf de bedragen, die de gezinshuisouder ontvangt als kostenvergoeding, niet vast. Het is het MFC dat samen met de gezinshuisouder afspraken maakt. Een kostenvergoeding kan sterk afhankelijk zijn van het aantal opgevangen kinderen enerzijds en de specifieke behoeften/noden van de minderjarigen.
29. Een MFC mag zelf bepalen of een kost forfaitair of op basis van bewijsstukken wordt vergoed. De kostenvergoeding kan afhankelijk van het type kost een door het MFC vastgelegd dag- of maandbedrag zijn (bvb. voor de aankoop van voeding) of een kostenvergoeding die wordt toegekend op basis van het voorleggen van bewijsstukken (bvb. voor gemaakte medische kosten).
30. Elk MFC moet een beleid uitwerken rond individueel toewijsbare kosten van de minderjarigen die men ondersteunt. Dit is niet enkel het geval voor minderjarigen met een handicap die zouden verblijven binnen een gezinshuis, maar voor alle minderjarigen die

door hen worden ondersteund. Deze individueel toewijsbare kosten mogen aangerekend worden aan ouders. Dit maakt dat in regelgeving niet opgenomen wordt welke kosten deze onkostenvergoeding aan een gezinshuisouder specifiek dient te dekken en hoeveel deze bedraagt. Dit kan verschillen tussen MFC als ouders zelf nog instaan voor een (deel van) de individueel toewijsbare kosten. Op deze manier ontstaat er in regelgeving geen financiële ongelijkheid tussen minderjarigen met een handicap die verblijven in het MFC of in het gezinshuis. Als een MFC hier in de eigen organisatie toch een verschillende behandeling in zou toepassen, dan kan dat enkel in overleg met het collectief overlegorgaan of na collectieve inspraak. De kosten die niet mogen aangerekend worden aan gebruikers moeten gedragen worden door het MFC, en dus ook de gezinshuishouder.

III. MOTIVERING VOOR HET TOEKENNEN VAN DE KOSTENVERGOEDING

31. De kostenvergoeding is integraal bedoeld voor het dekken van de kosten die een gezinshuisouder maakt voor de kinderen die aan hem toevertrouwd zijn. Deze kosten worden in ieder geval gemaakt omwille van de arbeidsovereenkomst, en is inherent aan de uitvoering van de arbeidsovereenkomst door de gezinshuisouders.
32. Het is niet mogelijk om gezinshuisouders te vragen een uitgebreide boekhouding bij te houden van al deze kosten, waardoor een kostenvergoeding ons, mede gelet op de specificiteit van de functie van gezinshuisouder, aanvaardbaar lijkt.
33. Met deze aanvraag wenst men een voorafgaandelijke overeenkomst te sluiten met de Fiscale Administratie zodat de onkostenregeling voor gezinshuisouders sluitend is om te voldoen aan de voorwaarden om fiscaalrechtelijk niet als inkomen te worden beschouwd. De onkostenvergoeding voor de minderjarigen met een handicap die in een gezinshuis verblijven, zijn effectief een kostenvergoeding voor kosten eigen aan de werkgever (de MFC) die gemaakt worden omwille van en in uitvoering van de arbeidsovereenkomst.

IV. BESLISSING

34. De voorwaarden van de artikelen 21 en 22 van voormelde wet van 24 december 2002 werden nageleefd.
35. Op basis van de analyse van de aanvraag en de erin opgenomen argumenten door de aanvrager (het VAPH) met betrekking tot de aard van de functie van gezinshuisouder en de gevraagde terugbetalingen, kunnen de toegekende vergoedingen (forfaitair of op basis van bewijsstukken) voor de in randnummer 26 en 27 van de beslissing vermelde kosten worden beschouwd als een terugbetaling van kosten eigen aan de werkgever die geen deel uitmaken van de belastbare bezoldigingen van de begunstigden overeenkomstig artikel 31, tweede lid, 1° *in fine* WIB 92.
36. De toegekende bedragen mogen als een terugbetaling van kosten eigen aan de werkgever worden aangemerkt, mits rekening gehouden wordt met de volgende modaliteiten:
  - 36.1. deze beslissing is functiegebonden en niet persoonsgebonden;

- 36.2. de genieters van de vergoedingen zijn verplicht, in geval zij hun werkelijke beroepskosten zouden bewijzen in hun aangifte in de personenbelasting, deze vergoedingen in mindering te brengen van hun bewezen beroepskosten en dit in de mate dat deze vergoedingen op hun bewezen beroepskosten betrekking hebben;
- 36.3. teneinde de mogelijkheid van dubbele aftrek van eenzelfde uitgave te vermijden, mogen de op basis van een forfaitair bedrag toegekende kosten eigen aan de werkgever niet meer op basis van werkelijke bewijsstukken ten laste worden genomen door het MFC;
- 36.4. wanneer een gezinshouder over een kredietkaart van het MFC beschikt, moet het MFC er extra over waken dat met deze kredietkaart geen kosten die reeds door de onkostenvergoeding zijn gedekt worden (terug)betaald, teneinde de modaliteit onder het randnummer 36.3 van de beslissing te respecteren die vermeldt dat dubbel gebruik van een forfait en werkelijke kosten is uitgesloten;
- 36.5. de MFC hebben steeds nominatieve lijsten ter beschikking met de personen die voor een bepaald aanslagjaar vergoedingen hebben ontvangen;
- 36.6. de vergoedingen die als terugbetaling van kosten eigen aan de werkgever worden betaald, moeten worden verantwoord door individuele fiches. Na 'forfaitaire vergoedingen overeenkomstig ernstige normen' moet het effectief terugbetaalde bedrag worden vermeld;

*

*

*

Gelet op de artikelen 20 tot 23 van voormelde wet van 24 december 2002 alsmede op de overwegingen zoals vermeld in deel IV beslist het College van de DVB in zitting van 22 oktober 2024 dat:

37. de toegekende vergoedingen voor de in randnummer 26 en 27 van de beslissing vermelde kosten kunnen worden beschouwd als een terugbetaling van vergoedingen van kosten eigen aan de werkgever overeenkomstig artikel 31, tweede lid, 1° *in fine* WIB 92 mits de modaliteiten vermeld onder het randnummer 36 van deze beslissing worden gerespecteerd.

38. Deze beslissing is enkel geldig inzake inkomstenbelastingen en heeft geen invloed op de bepalingen van toepassing inzake sociale zekerheid. Overeenkomstig artikel 111 van de wet van 20 juli 2005 houdende diverse bepalingen zijn de akkoorden gesloten tussen de Administratie die bevoegd is voor de vestiging van de inkomstenbelastingen en de belastingplichtige omtrent de eigen kosten van de werkgever immers enkel bindend inzake inkomstenbelastingen.
39. Deze beslissing is geldig voor een periode van 5 jaar en dit vanaf 1 juli 2024. Een eventuele verlenging van deze beslissing dient tijdig en schriftelijk te worden aangevraagd.

Hoogachtend,

Voor het College van de DVB,

Het Collegelid,

De Voorzitter,

Steven VANDEN BERGHE

Bart VAN HUMBEECK